

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	11
ABREVIERI	12
Capitolul I NOȚIUNEA PROCESULUI PENAL ȘI A DREPTULUI PROCESUAL PENAL	13
1.1. Definiția procesului penal.....	13
1.1.1. Trăsăturile procesului penal.....	14
1.1.2. Fazele procesului penal	15
1.1.2.1. Definiția fazei procesului penal.....	15
1.2. Definiția dreptului procesual penal.....	17
1.2.1. Trăsăturile raporturilor juridice procesual penale	19
1.2.2. Știința dreptului procesual penal.....	19
1.2.3. Legăturile științei dreptului procesual penal cu științe auxiliare ale dreptului	20
1.3. Izvoarele juridice ale dreptului procesual penal român.....	20
1.4. Interpretarea normelor juridice procesual penale	22
1.5. Aplicarea legii procesual penale române în spațiu și timp	23
1.5.1. Principiul teritorialității legii procesual penale române	24
1.5.2. Principiul activității legii procesual penale române.....	24
Capitolul II PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE PROCESULUI PENAL	27
2.1. Considerații generale	27
2.2. Principiul legalității procesului penal (art. 2 C.p.p.)	28
2.3. Principiul separării funcțiilor judiciare.....	28
2.4. Prezumția de nevinovăție (art. 4 C.p.p.).....	31
2.5. Principiul aflării adevărului (art. 5 C.p.p.)	32
2.6. Ne bis in idem (art. 6 C.p.p.).....	33
2.7. Obligativitatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale (art. 7 C.p.p.).....	34
2.8. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal	36
2.9. Dreptul la libertate și siguranță.....	42
2.10. Dreptul la apărare	43
2.11. Respectarea demnității umane și a vieții private.....	45
2.12. Limba oficială și dreptul la un interpret	46
2.13. Egalitatea persoanelor în fața legii penale	47
Capitolul III PARTICIPANȚII ÎN PROCESUL PENAL	49
3.1. Scurtă prezentare a participanților în procesul penal	49
3.2. Organele judiciare.....	50
3.2.1. Instanțele judecătorești.....	50
3.2.1.1. Compunerea completelor de judecată	52
3.2.1.2. Numărul judecătorilor din completele de judecată constituite la Înalta Curte de Casație și Justiție	53

3.2.2. Ministerul Public	54
3.2.2.1. Principiile care stau la baza desfășurării activității Ministerului Public.....	55
3.2.2.2. Organizarea Ministerului Public	56
3.2.2.3. Atribuțiile Ministerului Public.....	58
3.2.3. Organele de cercetare penală.....	58
3.2.3.1. Atribuțiile organelor de cercetare penală.....	60
3.3. Subiecții procesuali principali.....	60
3.3.1. Suspectul.....	61
3.3.2. Persoana vătămată.....	64
3.3.2.1. Drepturile și obligațiile persoanei vătămate în procesul penal.....	65
3.4. Părțile în procesul penal.....	67
3.4.1. Inculpatul.....	67
3.4.2. Partea civilă	69
3.4.2.1. Constituirea părții civile în procesul penal	69
3.4.3. Partea responsabilă civilmente	70
3.5. Succesorii, reprezentanții și substituiții procesuali.....	73
3.5.1. Succesorii.....	73
3.5.2. Reprezentanții	74
3.5.3. Substituiții procesuali.....	75
3.6. Avocatul	76
3.6.1. Drepturile și obligațiile avocatului în procesul penal.....	78
Capitolul IV ACȚIUNILE ÎN PROCESUL PENAL.....	81
4.1. Acțiunea în justiție	81
4.2. Acțiunea penală.....	81
4.2.1. Obiectul și subiecții acțiunii penale	82
4.2.2. Trăsăturile acțiunii penale	82
4.2.3. Cazurile care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale prevăzute în art. 16 C.p.p.	85
4.2.3.1. Noțiuni introductive	86
4.2.3.2. Cazurile care sting acțiunea penală.....	87
4.3. Acțiunea civilă	100
4.3.1. Obiectul și exercitarea acțiunii civile	100
4.3.1.1. Condițiile pentru exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului penal.....	102
4.3.1.2. Exercițarea acțiunii civile	104
4.3.2. Subiecții acțiunii civile	108
4.3.3. Rezolvarea acțiunii civile în procesul penal.....	111
4.3.3.1. Raportul dintre acțiunea penală și cea civilă	113
Capitolul V COMPETENȚA ÎN MATERIE PENALĂ	117
5.1. Clasificări ale competenței.....	117
5.2. Formele fundamentale ale competenței	118
5.2.1. Competența funcțională (<i>ratione officii</i>).....	118
5.2.2. Competența materială (<i>ratione materiae</i>).....	118
5.2.3. Competența personală (<i>ratione personae</i>).....	119
5.2.4. Competența teritorială (<i>ratione loci</i>).....	120
5.3. Formele subsidiare ale competenței.....	120
5.3.1. Competența specială.....	120

5.3.2. Competența excepțională.....	121
5.4. Competența funcțională materială și personală a instanțelor judecătorești.....	122
5.4.1. Competența judecătorei.....	122
5.4.2. Competența tribunalului.....	123
5.4.2.1. Competența tribunalelor specializate.....	125
5.4.3. Competența Curții de Apel (art. 38 C.p.p).....	126
5.4.4. Competența instanțelor militare.....	128
5.4.4.1. Competența tribunalului militar.....	128
5.4.4.2. Competența Curții Militare de Apel.....	129
5.4.4. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție.....	129
5.5. Competența teritorială a instanțelor judecătorești.....	131
5.5.1. Competența teritorială pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României....	131
5.5.2. Competența pentru infracțiunile săvârșite în afara teritoriului României.....	132
5.6. Probleme legate de competența în materie penală.....	133
5.6.1. Prorogarea de competență.....	133
5.6.1.1. Reuniunea cauzelor.....	134
5.6.1.2. Disjungerea cauzelor.....	137
5.6.1.3. Excepțiile de necompetență.....	137
5.6.2. Prorogarea de competență în cazul schimbării încadrării juridice sau al schimbării calificării faptei.....	139
5.6.3. Declinarea de competență, conflictele de competență.....	140
5.7. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară.....	142
5.8. Organele de urmărire penală și competența acestora.....	144
5.8.1. Competența procurorului.....	146
5.8.2. Competența organelor de cercetare penală.....	148
5.8.3. Excepții de la regulile de competență.....	150
5.9. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea.....	151
5.9.1. Aspecte preliminare.....	151
5.9.2. Cazurile de incompatibilitate.....	152
5.9.3. Abținerea și recuzarea.....	155
5.9.3.1. Procedura de soluționare a abținerii sau a recuzării.....	157
5.10. Strămutarea cauzelor.....	159
Capitolul VI. PROBELE, MIJLOACELE DE PROBĂ ȘI PROCEDEELE PROBATORII ÎN PROCESUL PENAL.....	163
6.1. Scurtă prezentare istorică a sistemului de probe în procesul penal.....	163
6.2. Probe.....	164
6.3. Administrarea probelor.....	167
6.4. Aprecierea probelor.....	169
6.5. Mijloacele de probă și procedeele probatorii.....	170
6.5.1. Declarațiile părților și ale subiecților procesuali principali.....	170
6.5.1.1. Declarațiile suspectului sau inculpatului.....	170
6.5.1.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente.....	176
6.5.2. Declarațiile martorilor.....	177

6.5.2.1. Drepturile și obligațiile martorilor.....	178
6.5.2.2. Persoanele care nu pot fi ascultate ca martor	179
6.5.2.3. Protecția martorilor.....	182
6.5.3. Confruntarea.....	186
6.6. Identificarea persoanelor și a obiectelor.....	187
6.7. Metode speciale de supraveghere sau cercetare	189
6.7.1. Supravegherea tehnică.....	191
6.7.2. Măsuri de supraveghere asupra corespondenței persoanei.....	196
6.7.3. Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor.....	198
6.7.4. Participarea autorizată la anumite activități.....	199
6.7.5. Livrarea supravegheată	199
6.7.6. Obținerea datelor generate sau prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.....	200
6.7.7. Obținerea de date privind situația financiară a unei persoane	201
6.7.8. Conservarea datelor informatice.....	201
6.8. Înscrisurile și mijloacele materiale de probă.....	202
6.8.1. Procedee probatorii de descoperire și de ridicare a înscrisurilor și mijloacelor materiale de probă	203
6.8.1.1. Percheziția domiciliară.....	203
6.8.1.2. Alte forme de percheziție.....	211
6.8.1.3. Ridicarea de obiecte și înscrisuri	215
6.8.2. Expertiza și constatarea.....	217
6.8.3. Cercetarea la fața locului (art. 192 C.p.p.)	240
6.8.4. Reconstituirea (art. 193 C.p.p.)	242
6.8.5. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului/inculpatului sau altor persoane (art. 196 C.p.p.).....	243
6.8.6. Mijloacele materiale de probă.....	245
6.8.7. Înscrisurile	245
6.8.8. Comisia rogatorie și delegarea – alte instituții legate de administrarea probelor în procesul penal.....	247
6.8.8.1. Comisia rogatorie.....	247
6.8.8.2. Delegarea	249

Capitolul VII MĂSURILE PREVENTIVE ȘI ALTE MĂSURI

PROCESUALE.....	251
7.1. Considerații preliminare.....	251
7.2. Clasificarea măsurilor procesuale	251
7.3. Măsurile preventive	252
7.3.1. Luarea măsurilor preventive.....	253
7.3.1.1. Organele judiciare competente să dispună asupra măsurilor preventive și actele procedurale prin care dispun.....	255
7.3.1.2. Căile de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul procesului penal	256
7.3.1.3. Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară (art. 207 C.p.p.).....	260
7.3.1.4. Verificarea măsurilor preventive în cursul judecății (art. 208 C.p.p.).....	262

7.4. Măsurile preventive privite în special.....	262
7.4.1. Reținerea.....	262
7.4.2. Controlul judiciar.....	266
7.4.3. Controlul judiciar pe cauțiune.....	276
7.4.4. Arestul la domiciliu.....	281
7.4.4.1. Luarea măsurii arestului la domiciliu în faza de cameră preliminară.....	283
7.4.4.2. Luarea măsurii arestului la domiciliu în faza de judecată.....	283
7.4.4.3. Conținutul măsurii arestului la domiciliu. Punerea în executare și executarea.....	285
7.4.5. Arestarea preventivă.....	288
7.4.5.1. Luarea măsurii arestării preventive în cursul urmăririi penale.....	290
7.4.5.2. Prelungirea arestării preventive în cursul urmăririi penale.....	297
7.4.5.3. Arestarea preventivă a inculpatului în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății.....	299
7.5. Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive.....	301
7.5.1. Încetarea de drept a măsurilor preventive.....	301
7.5.2. Revocarea măsurilor preventive.....	303
7.5.3. Înlocuirea măsurilor preventive.....	304
7.6. Dispoziții speciale privind măsurile preventive aplicate minorilor.....	305
7.7. Măsurile de siguranță cu caracter medical.....	306
7.8. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii.....	309
7.8.1. Sechestrul asigurător.....	310
7.8.2. Poprirea.....	318
7.9. Restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare.....	320
7.9.1. Restituirea lucrurilor.....	320
7.9.2. Restabilirea situației anterioare.....	321

Capitolul VIII ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE

COMUNE.....	323
8.1. Noțiunile de „ <i>act procesual</i> ” și de „ <i>act procedural</i> ”.....	323
8.2. Clasificarea.....	323
8.3. Acte procedurale comune.....	324
8.3.1. Citarea.....	324
8.3.1.1. Incidente privind citarea.....	328
8.3.2. Comunicarea altor acte procedurale.....	330
8.3.3. Mandatul de aducere.....	330
8.3.4. Accesul la bazele electronice de date.....	333
8.3.5. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite.....	333
8.3.5.1. Modificarea actelor procedurale.....	333
8.3.5.2. Îndreptarea erorilor materiale.....	334
8.3.5.3. Înlăturarea unor omisiuni grave.....	335
8.4. Instituții legate de actele procesuale și procedurale.....	335
8.4.1. Termenele în procesul penal.....	335
8.4.1.1. Preliminarii. Definiție, caractere juridice.....	335
8.4.1.2. Clasificare.....	338

8.4.1.3. Calculul termenelor.....	349
8.4.2. Nulitățile	359
8.4.2.1. Clasificarea nulităților	359
8.4.2.2. Efectele nulităților.....	367
8.4.3. Cheltuielile judiciare și amenda judiciară	367
8.4.3.1. Cheltuielile judiciare	367
8.4.3.2. Amenda judiciară.....	370
BIBLIOGRAFIE	373